

I. РАМКА ЗА ПРЕСТРУКТУРИРАНЕ

1. Каква е ролята на Единния съвет за реструктуриране (ЕСП)?

ЕСП е органът за реструктуриране за значими банки и други трансгранични групи в рамките на банковия съюз. Заедно с националните органи за реструктуриране (НОП) той е част от Единния механизъм за реструктуриране (ЕМП). НОП изпълняват важна роля в банковия съюз.

Мисията на ЕСП е да гарантира организираното реструктуриране на проблемни банки при минимални последствия за реалната икономика и публичните финанси на държавите членки, участващи в банковия съюз.

ЕСП е органът за реструктуриране на:

- ▶ банки, които се считат за значими или във връзка с които Европейската централна банка (ЕЦБ) е решила да упражни пряко всички съответни надзорни правомощия; както и
- ▶ други трансгранични групи, в които и майката, и поне една дъщерна банка са установени в две различни държави членки, участващи в банковия съюз.

Броят на банките, попадащи в прекия обхват на ЕСП, се променя с течение на времето, тъй като се създават нови банки и съществуващи банки напускат пазара. Списъкът на банките, попадащи в обхвата на ЕСП, е публикуван на уебсайта на ЕСП.

2. Какво представлява Единният механизъм за реструктуриране?

ЕМП отговаря за реструктурирането на всички банки в държавите членки, участващи в банковия съюз.

ЕМП е един от стълбовете на банковия съюз, заедно с Единния надзорен механизъм (ЕНМ). Съгласно ЕМП, считано от януари 2016 г., централизираното правомощие за вземане на решения по отношение на реструктурирането е възложено на ЕСП, чиито правомощия произтичат както от Директивата за възстановяване и реструктуриране на банки (Директива 2014/59/ЕС — ДВПБ), така и от Регламента за Единния механизъм за реструктуриране (Регламент (ЕС) № 806/2014 — РЕМП).

3. Какво представлява ДВПБ?

Целта на ДВПБ е да се осигури организираното реструктуриране на проблемни банки, без да се нарушава функционирането на финансовата система или на реалната икономика, като в същото време се сведат до минимум разходите за данъкоплатците.

Най-общо казано, ДВПБ урежда четири основни елемента: i) планиране на възстановяването и реструктурирането; ii) мерки за ранна намеса от страна на надзорника; iii) прилагането на инструменти и правомощия за реструктуриране в случай на действително неизпълнение на задълженията на дадена банка; и не на последно място, iv) сътрудничество и координация между националните органи.

4. Какво представлява Регламентът за ЕМП? Каква е неговата връзка с ЕНМ?

Регламентът за ЕМП е приет през юли 2014 г., за да създаде интегрирана рамка за вземане на решения за реструктуриране в банковия съюз като допълнение на ЕНМ, който преследва подобна цел по отношение на надзора. ЕСП работи в тясно сътрудничество с НОП.

НОП са органите за реструктуриране на държавите членки, участващи в банковия съюз. Те са оправомощени да прилагат схеми за реструктуриране, приети от ЕСП.

ЕСП и НОП си сътрудничат тясно с ЕНМ, Европейската комисия (ЕК), Съвета на Европейския съюз, Европейския парламент, както и с други европейски и международни органи.

5. Какви функции изпълняват националните органи за реструктуриране в рамките на ЕМП?

НОП са пряко отговорни за всички банки, които не попадат в непосредствения обхват на ЕСП. Когато обаче е необходимо да се осигури последователното прилагане на високи стандарти за реструктуриране, ЕСП може да реши или даден НОП може да поиска от ЕСП да упражнява пряко всички свои правомощия по отношение на банки, попадащи в първоначалния обхват на НОП.

РЕМП предвижда, че ЕСП е отговорен за ефективното и последователно функциониране на ЕМП. ЕСП може да издава общи указания на вниманието на НОП и може да отправя предупреждения към НОП, когато смята, че решение, което НОП възнамерява да приеме, не съответства на РЕМП или на общите указания на ЕСП.

Освен това, ако дадено действие за реструктуриране, предприето от НОП, налага използването на Единния фонд за реструктуриране (ЕФП), ЕСП е отговорен за приемането на схемата за реструктуриране на тази банка.

НОП изпълняват също така важна роля в управлението на ЕМП. Ако дадена банка, попадаща в обхвата на ЕСП, отговаря на условията за реструктуриране, изпълнителната сесия на ЕСП, в която са представени ЕСП и съответният(те) НОП, ще приеме схема за реструктуриране, а съответният(те) НОП ще изпълни(ят) схемата.

6. Какво представлява реструктурирането на банка?

Реструктурирането е реорганизация на дадена банка от орган за реструктуриране чрез използването на инструменти за реструктуриране, за да се защити общественият интерес, включително непрекъснатостта на критичните функции на банката, финансовата стабилност и минималните разходи за данъкоплатците.

Банките предоставят жизненоважни услуги на гражданите, предприятията и икономиката като цяло с оглед на критичната посредническа роля, която изпълняват банките в нашите икономики, финансовите затруднения на банките трябва да бъдат разрешавани по организиран, бърз и ефикасен начин, като се избягва ненужно прекъсване на банковата дейност и на останалата част от финансовата система и реалната икономика. Поради тази жизненоважна роля на банките и в отсъствието на ефективни режими за реструктуриране, в миналото органите често са смятали, че е необходимо да се влягат парите на данъкоплатците, за да се възстанови доверието в банковата система и да се избегнат по-големи системни щети.

Действие по реструктуриране трябва да се предприема само когато се прецени, че това е необходимо в обществен интерес, и само когато ликвидацията на банката при обичайното производство по несъстоятелност не би постигнала в същата степен целите на реструктурирането, определени в ДВПБ. В такива случаи следва да се използват инструменти за реструктуриране, които да се намесят в проблемна банка, за да се осигури непрекъснатост на критичните финансови и икономически функции на банката, като същевременно се сведе до минимум въздействието на проблемите на банката върху икономиката и финансовата система. Режимът за реструктуриране гарантира, че акционерите и кредиторите на дадена проблемна банка ще понесат загубите вместо данъкоплатците.

Има четири инструмента за реструктуриране:

- ▶ **продажба на стопанска дейност** — позволява цялостната или частичната продажба на активите, задълженията и/или акциите на субекта към частен купувач;
- ▶ **мостова банка** — част от или всички активи, задължения и/или акции се прехвърлят на контролиран временен субект;
- ▶ **обособяване на активи** — активите могат да се прехвърлят на дружество за управление на активи;
- ▶ **споделяне на загуби** — капиталът и дългът могат да бъдат обезценени или преобразувани, като тежестта се поема от акционерите и кредиторите на банката, а не от обществеността.

7. Какви условия трябва да бъдат спазени, за да се постави даден субект в режим на реструктуриране?

Реструктурирането на дадена банка възниква, когато съответните органи установят, че:

- ▶ банката е проблемна или има вероятност да стане проблемна;
- ▶ няма надзорни мерки или мерки на частния сектор, които могат да възстановят жизнеспособността на банката в рамките на разумен период от време; както и
- ▶ реструктурирането е необходимо в обществен интерес, т.е. целите на реструктурирането не биха били изпълнени в същата степен, ако банката бъде ликвидирана при обичайно производство по несъстоятелност.

8. Кой отговаря за констатирането дали са изпълнени тези условия и какви са последиците от подобна констатация?

В банковия съюз фактът, че дадена банка е проблемна или има вероятност да стане проблемна, следва да се констатира от ЕЦБ (след консултация с ЕСП). ЕСП също може да констатира, че дадена банка се счита за проблемна или има вероятност да стане проблемна, ако е уведомил ЕЦБ за намерението си да направи това и ЕЦБ не е реагирала в срок до три дни (член 18 от РЕМГ).

ЕСП определя дали няма алтернативни мерки, чрез които е възможно да се избегне изпълнението на задълженията, и дали реструктурирането е необходимо в обществен интерес.

ЕСП е органът, който отговаря за оценяването на обществения интерес. Ако това условие не е изпълнено, изпълнението на задълженията се разглежда на национално ниво от органите, които отговарят за обичайното производство по несъстоятелност.

9. Каква е разликата между реструктурирането на банките и обичайното производство по несъстоятелност?

Основната цел на режима за реструктуриране според ДВПБ е да се гарантира, че банката може да бъде реструктурирана бързо с минимален риск за финансовата стабилност. Това трябва да се постигне без отрицателно въздействие върху реалната икономика и без да е необходимо да се изразходват средствата на данъкоплатците, за да се стабилизира дадена проблемна банка (т.е. споделяне на загубите вместо „спасяване“ на проблемните банки с пари на данъкоплатците). Целите на реструктурирането са много по-широки от целите на обичайното производство по несъстоятелност, които обикновено се съсредоточават върху интересите на кредиторите и върху увеличаването до максимум на масата на несъстоятелността. Режимът за реструктуриране има за цел да осигури цялостна финансова стабилност. В този контекст органът за реструктуриране се стреми да гарантира справедливо третиране на кредиторите, при което с реструктурирането те не понесат по-големи загуби, отколкото при несъстоятелност (теста за „справедливо третиране на кредиторите“).

10. Хармонизирано ли е обичайното производство по несъстоятелност на банките на ниво ЕС?

Производството по несъстоятелност не е хармонизирано на ниво ЕС. На национално ниво са определени различни процедури и цели.

11. Какви цели се преследват с реструктурирането на дадена банка и се използват като база за оценяване от органа за реструктуриране дали реструктурирането е в обществен интерес?

При прилагането на инструментите за реструктуриране и упражняването на правомощията за реструктуриране ЕСП и, когато е уместно, НОП вземат под внимание целите на реструктурирането и избират инструмента(ите) за реструктуриране и правомощията за реструктуриране, които са най-подходящи за постигането на целите на реструктурирането.

ДВПБ и РЕМП определят следните цели на реструктурирането:

- ▶ **да се осигури непрекъснатост на критичните функции;** ЕСП установява дали банката осъществява някакви критични функции, чието прекъсване би могло да окаже неблагоприятно въздействие върху реалната икономика и финансовата стабилност. В такъв случай ЕСП определя с кое действие по реструктуриране и инструмент за реструктуриране те може ефективно да се запазят;
- ▶ **да се избегнат значителни неблагоприятни последици за финансовата стабилност,** по-специално чрез предотвратяване на разпространението на проблемите, включително в пазарната инфраструктура, и чрез поддържане на пазарната дисциплина. Тези последици означават главно ситуация, при която финансовата система е действително или потенциално изложена на опасност от срив, който може да доведе до финансова нестабилност, която е вероятно да застраши правилното

функциониране, ефективността и целостта на вътрешния пазар или икономиката или финансовата система на една или повече държави членки или на Съюза като цяло;

- ▶ **да се защитят публичните средства**, като се сведе до минимум необходимостта от извънредна публична финансова подкрепа;
- ▶ **да се защитят вложителите** съгласно Директивата относно схемите за гарантиране на депозити (ДСГД) и инвеститорите съгласно Директивата относно схемите за обезщетение на инвеститорите (ДСОИ);
- ▶ **да се защитят средствата и активите на клиентите.**

При преследването на целите на реструктурирането ЕСП заедно с НОП ще се стремят да сведат до минимум разходите за реструктуриране и да избегнат излишната загуба на стойност, освен ако това не е необходимо за постигането на целите на реструктурирането.

Тези цели на реструктурирането са от еднакво значение и органите за реструктуриране трябва да търсят подходящ баланс между тях в зависимост от естеството и обстоятелствата на всеки отделен случай.

За да бъде осъществено дадено действие по реструктуриране, органът за реструктуриране трябва да смята, че предложеното действие по реструктуриране на въпросната банка е по-добрият вариант с оглед на постигането на целите на реструктурирането, отколкото ликвидацията на субекта при обичайно производство по несъстоятелност (член 18, параграф 5 от РЕМП, също така член 32, параграф 5 от ДВПБ).

12. Каква е разликата между споделяне на загубите и „спасяване“ на проблемните банки с пари на данъкоплатците?

„Спасяването“ се отнася до ситуация, при която лица, различни от акционери и кредитори, например правителство, спасяват дружество (например банка) чрез инжектиране на пари, за да предотвратят отрицателни последици за финансовата система или икономиката, които биха възникнали от неизпълнението на задълженията на това дружество.

От друга страна, „споделяне на загуби“ се получава, когато акционерите и кредиторите на дадено дружество понесат тежестта, като част от дълга им се отписва или превръща в собствен капитал. По този начин се гарантира надлежното отчитане на моралния риск и се избягва използването на парите на данъкоплатците.

В същото време органът за реструктуриране се стреми също така да гарантира справедливо третиране на кредиторите, при което с реструктурирането те не понесат по-големи загуби, отколкото при несъстоятелност (теста за „справедливо третиране на кредиторите“).

13. Кои са общите правила относно реструктурирането?

- ▶ Акционерите на дадена институция трябва да понесат първите загуби;
- ▶ кредиторите от един и същи клас се третират по справедлив начин, освен ако не е предвидено друго в РЕМП/ДВПБ;
- ▶ никой кредитор няма да понесе по-големи загуби, отколкото би понесъл, ако банката е ликвидирана при обичайно производство по несъстоятелност;
- ▶ кредиторите на институцията ще понесат загуби след акционерите в съответствие с приоритета на своите вземания при обичайно производство по несъстоятелност, освен ако изрично не е предвидено друго в РЕМП/ДВПБ;

- ▶ ръководството и висшето ръководство на институцията трябва да бъдат заменени, с изключение на случаите, когато запазването им в длъжност се счита за необходимо за постигането на целите на реструктурирането;
- ▶ физическите и юридическите лица се подвеждат под отговорност съгласно националното законодателство, гражданското или наказателното право за отговорността им за неизпълнението на задълженията на институцията, която е в режим на реструктуриране;
- ▶ гарантираните депозити са напълно защитени. В съответствие с Директивата относно схемите за гарантиране на депозити сумата в размер на 100 000 EUR представлява подходящо ниво на защита и трябва да се запази. Депозитите са гарантирани на вложител на банка. Това означава, че сумата в размер на 100 000 EUR е приложима по отношение на съвкупните сметки в една и съща банка. Вложителите трябва да бъдат уведомени, че депозитите под различни търговски марки, използвани от една и съща банка, не са гарантирани поотделно. Въпреки това всички депозити на един и същи вложител в различни банки имат право на отделна защита.

14. Какъв е процесът на вземане на решения, за да се постави даден субект в режим на реструктуриране?

След като ЕСП констатира, че дадена банка отговаря на условията за реструктуриране, ЕСП приема схема за реструктуриране, която ще определи кой(кои) инструмент(и) за реструктуриране трябва да бъде(ат) приложен(и) и ако е необходимо, дали трябва да бъде използван ЕФП.

Когато действието по реструктуриране включва използването на ЕФП или предоставянето на държавна помощ, схемата за реструктуриране се приема едва след като ЕК приеме положително или условно решение относно съвместимостта на такава помощ с вътрешния пазар. Компетентните НОП участват активно в подготовката и приемането на схемата за реструктуриране.

След като ЕСП приеме схема за реструктуриране, той я изпраща на ЕК. Схемата може да влезе в сила само в случай че ЕК или Съветът на Европейския съюз (Съветът) не изразят възражения в срок от 24 часа. Ако ЕК одобри схемата, тя влиза в сила. Ако обаче ЕК възрази срещу определени аспекти на схемата, ЕСП я изменя по съответния начин, след което тя се одобрява и влиза в сила.

Като алтернатива, ЕК може да предложи на Съвета на Европейския съюз да възрази срещу схемата поради липса на обществен интерес или да изиска съществена промяна в използването на ЕФП. Ако Съветът на Европейския съюз възрази срещу схемата, тъй като не е в обществен интерес, банката ще бъде ликвидирана по обичайния ред в съответствие с приложимото национално законодателство. Ако Съветът на Европейския съюз одобри промяната в използването на ЕФП, ЕСП изменя схемата по съответния начин, след което тя се одобрява и влиза в сила. Ако Съветът на Европейския съюз отхвърли предложението на ЕК, схемата влиза в сила в първоначалната си форма.

Съответните НОП ще предприемат необходимите действия за прилагане на схемата за реструктуриране. ЕСП ще следи за изпълнението на схемата за реструктуриране от съответните НОП на национално ниво и ако НОП не спази схемата за реструктуриране, ЕСП може директно да даде указания на банката в режим на реструктуриране.

15. Какви са общите правомощия на ЕСП и на НОП, за да прилагат инструментите за реструктуриране?

В член 63 от ДВПБ е изложен списък с общите правомощия, изисквани от органите за реструктуриране, за да прилагат инструментите за реструктуриране. Минималният набор от „основни правомощия“ съгласно ДВПБ включва:

- ▶ достъп до информация за подготовка на действия по реструктуриране;
- ▶ поемане на контрол върху банка в режим на реструктуриране, включително правомощието за смяна на ръководството;
- ▶ упражняване на правата и правомощията, предоставени на акционерите и ръководния орган;
- ▶ прехвърляне на акции, права, активи или задължения;
- ▶ промяна на падежа на допустимите задължения, което ги превръща в акции или намалява сумата на главницата;
- ▶ анулиране или намаляване на номиналната стойност на акции или други инструменти на собственост.

16. Какво представлява Единният фонд за реструктуриране?

Споразуменията за финансиране на реструктурирането се налагат в краен случай, след като акционерите и кредиторите първо са понесли загуби. ЕФП е създаден специално по тази причина. ЕСП притежава и управлява ЕФП. ЕСП може да използва ЕФП само за целите на ефективното прилагане на инструментите за реструктуриране и упражняване на правомощията за реструктуриране. ЕСП може да използва ЕФП за покриване на загуби или за рекапитализиране на субекта, след като акционерите и кредиторите на банката направят вноска за поемане на загубите или рекапитализация, равна най-малко на 8 % от общите задължения на банката, включително собствени средства. ЕФП се състои от национални подразделения за преходен период от осем години преди началото на пълното взаимно използване на фонда. Размерът на средствата се увеличава с течение на времето, като вноските от банковия сектор се увеличават на национално равнище от НОП.

Целевото ниво, което ЕФП трябва да достигне до 31 декември 2023 г., е най-малко 1 % от размера на гарантираните депозити на всички кредитни институции в рамките на банковия съюз. Към месец юли 2016 г. събраната сума от вноските на почти 4000 институции е в размер на 10,8 млрд. евро. Целевият размер на ЕФП е динамичен и ще се променя съобразно размера на гарантираните депозити.

II. ПЛАНИРАНЕ НА РЕСТРУКТУРИРАНЕТО

Една от основните задачи на ЕСП е да планира реструктурирането на банките, за да гарантира тяхната възможност за реструктуриране. Целта на планирането на реструктурирането е:

- ▶ да се получи цялостно разбиране за банките и техните критични функции;
- ▶ да се идентифицират и отстранят пречките пред тяхната възможност за реструктуриране; както и
- ▶ да бъдат подготвени за реструктуриране, ако е необходимо.

Процесът на планиране на реструктурирането е отразен в главите на плана за реструктуриране:

А) СТРАТЕГИЧЕСКИ АНАЛИЗ НА ДЕЙНОСТТА

Като първа стъпка се изготвя подробен преглед на банката. Прегледът описва структурата, финансовото състояние, бизнес модела, критичните функции, основните стопански дейности, вътрешните и външните взаимозависимости и критичните системи и инфраструктура на банката.

Б) ПРЕДПОЧИТАНА СТРАТЕГИЯ ЗА ПРЕСТРУКТУРИРАНЕ

След това се преценява дали в случай на неизпълнение на задълженията на дадена банка целите на реструктурирането се постигат най-добре чрез ликвидация на банката при обичайно производство по несъстоятелност или чрез реструктурирането ѝ. Ако бъде избран вторият вариант, се разработва предпочитаната стратегия за реструктуриране, включително използването на подходящи инструменти и правомощия за реструктуриране.

В) ФИНАНСОВА И ОПЕРАТИВНА НЕПРЕКЪСНАТОСТ ПО ВРЕМЕ НА ПРЕСТРУКТУРИРАНЕТО

При определянето на стратегията за реструктуриране се оценяват финансовите и оперативните предпоставки за осигуряване на непрекъснатост по време на реструктурирането, за да се постигнат целите за реструктуриране.

Г) ПЛАН ЗА ИНФОРМАЦИЯ И КОМУНИКАЦИИ

Тази стъпка описва оперативните договорености и процедури, необходими за предоставянето на цялата необходима информация на органите за реструктуриране, и договореностите относно информационните системи за управление, които осигуряват своевременна, актуална и точна информация, заедно с комуникационната стратегия и плана за реструктуриране.

Д) ЗАКЛЮЧЕНИЕ НА ОЦЕНКАТА НА ВЪЗМОЖНОСТТА ЗА ПРЕСТРУКТУРИРАНЕ

В тази стъпка се преценява дали съществуват пречки пред ликвидацията при обичайното производство по несъстоятелност или реструктурирането на банка. Когато не е възможна ликвидация или реструктуриране, се определят подходящи мерки за справяне с такива пречки.

Е) СТАНОВИЩЕ НА БАНКАТА ВЪВ ВРЪЗКА С ПЛАНА ЗА ПРЕСТРУКТУРИРАНЕ

Банката има право да предостави своето становище във връзка с плана за реструктуриране. Становището на банката представлява част от плана за реструктуриране. Планът за реструктуриране се преразглежда и при необходимост се актуализира най-малко веднъж годишно и след всякакви съществени промени, свързани с банката.

За повече информация прочетете изготвеното от ЕСП Въведение в планирането на реструктурирането.

III. ИНСТРУМЕНТИ ЗА ПРЕСТРУКТУРИРАНЕ

А) ИНСТРУМЕНТ ЗА СПОДЕЛЯНЕ НА ЗАГУБИТЕ

1. Какво представлява инструментът за споделяне на загуби?

При споделянето на загубите собствениците и кредиторите на дадена проблемна банка понасят загуби. Инструментът за споделяне на загубите постига поемането на загубите чрез превръщане на задължението в общ инструмент на собствения капитал, например акция, или чрез обезценяване на главницата на задължението.

Споделянето на загуби е основен инструмент за реструктуриране в рамката на ЕС за реструктуриране на банки. Чрез него дългът на банката към кредиторите може да бъде обезценен или преобразуван в собствен капитал.

Като се вземат предвид начините, по които акционерите и кредиторите биха понесли загуби, ако една банка е била обект на обичайно производство по несъстоятелност, споделянето на загубите намалява стойността и размера на задълженията на проблемната банка. По този начин чрез него се избягва необходимостта данъкоплатците да предоставят средства за покриването на загубите и рекапитализирането на банката.

Инструментът за споделяне на загубите може да се използва за:

- ▶ рекапитализиране на институция, която отговаря на условията за реструктуриране до степен, която е достатъчна за възстановяването на способността ѝ да спазва условията за лицензиране, и така да продължава да извършва дейностите, за които е лицензирана, и за поддържане на пазарно доверие в институцията; или
- ▶ преобразуване в собствен капитал или намаляване на главницата на вземанията или дълговите инструменти, които биха били прехвърлени на мостова институция (с цел предоставяне на капитал за тази мостова институция) или биха били прехвърлени чрез прилагане на инструмента за продажба на стопанска дейност или на инструмента за обособяване на активи.

Обхват на инструмента за споделяне на загуби

В РЕМП/ДВПБ е предвидено, че инструментът за споделяне на загуби може да се прилага по отношение на всички задължения, които не са изрично изключени от обхвата на споделянето на загуби. Едно от основните изключения са гарантираните депозити, т.е. депозити до размера, който се гарантира от схема за гарантиране на депозити (СГД). Затова при реструктурирането гарантираните депозити за защитени.

Изрично са изключени следните задължения:

- ▶ гарантирани депозити, задължения, произтичащи от държането на активи или парични средства на клиент, когато клиентът е защитен съгласно приложимото право в областта на несъстоятелността;
- ▶ задължения, произтичащи от доверително отношение, когато бенефициерът е защитен съгласно приложимото право;
- ▶ задължения към други финансови институции (извън групата на институцията, която е в режим на реструктуриране) с първоначален срок до падежа по-малко от седем дни;
- ▶ задължения с остатъчен срок до падежа по-малко от седем дни, дължими на системи за сетълмент на плащания или ценни книжа или на техните участници;

- ▶ възнаграждения на служителите или обезщетения (различни от променливите възнаграждения);
- ▶ задължения към търговски кредитори, свързани с предоставянето на критични стоки или услуги;
- ▶ задължения към данъчните и социалноосигурителните органи, които са привилегирани съгласно закона;
- ▶ задължения за вноски в схеми за гарантиране на депозитите; и
- ▶ задължения до степента, в която са обезпечени, включително задължения по обезпечени облигации и хеджиращи инструменти на емитента на обезпечени облигации.

В допълнение към гореизброения списък на изключените задължения, в РЕМП/ДВПБ се предвижда, че при изключителни обстоятелства органът за реструктуриране може изцяло или частично да изключи някои задължения от споделянето на загуби, когато:

- ▶ не е възможно задължението да бъде предмет на споделяне на загуби в разумни срокове;
- ▶ изключването е необходимо и пропорционално за осигуряването на непрекъснатост на критичните функции и основните стопански дейности; или
- ▶ изключването е необходимо и пропорционално с цел избягване на широко разпространение на проблемите, което би нарушило функционирането на финансовите пазари, по-специално по отношение на депозити, държани от физически лица и микро-, малки и средни предприятия; или
- ▶ споделянето на загубите във връзка със задължението би довело до по-големи загуби за други кредитори, отколкото тяхното несподеляне.

Б) ИНСТРУМЕНТ ЗА ПРОДАЖБА НА СТОПАНСКА ДЕЙНОСТ

1. Какво представлява инструментът за продажба на стопанска дейност?

Инструментът за продажба на стопанска дейност дава възможност на органите за реструктуриране да продадат институцията (или части от нейната стопанска дейност) на един или повече купувачи без съгласието на акционерите. Органът за реструктуриране има правомощието да прехвърля акции или други инструменти на собственост, емитирани от институция в режим на реструктуриране, както и всички активи, права или задължения на институция в режим на реструктуриране, на купувач, който не е мостова институция. Инструментът за продажба на стопанската дейност може да бъде прилаган индивидуално или в комбинация с други инструменти. Както при всички инструменти за реструктуриране, използването му трябва да способства за постигането на целите на реструктурирането.

2. Какво става с остатъчния субект в случай на частична продажба на стопанска дейност?

Когато инструментът за продажба на стопанска дейност се използва за прехвърлянето на части от активи, права и задължения, остатъчният субект се ликвидира при обичайно производство по несъстоятелност. Това трябва да се осъществи в разумни срокове.

В) ИНСТРУМЕНТ „МОСТОВА ИНСТИТУЦИЯ“

1. Какво представлява инструментът „мостова институция“?

С инструмента „мостова институция“ се цели да се създаде банка, която може да бъде продадена (при което се запазват критичните функции на проблемната банка), и да се отдели от останалата част. Инструментът „мостова институция“ може да се прилага с цел поддържането на критичните функции на банката, докато се търси трета страна купувач.

Инструментът позволява прехвърлянето на i) инструменти на собственост, емитирани от една или повече институции в режим на реструктуриране; или ii) всички активи, права или задължения на една или повече институции в режим на реструктуриране — на мостова институция.

Създава се временна мостова институция (известна също като мостова банка) и за период до две години ще се поддържат критични функции, докато може да се реализира продажба на частен купувач. Всяка остатъчна част от банката, която не е продадена, след това се ликвидира по обичайния ред.

2. Кой ще бъде собственик на мостовата институция?

Мостовата институция е изцяло или частично притежавана от един или повече публични органи и се контролира от органа за реструктуриране.

Г) ИНСТРУМЕНТ ЗА ОБОСОБЯВАНЕ НА АКТИВИ — ДРУЖЕСТВО ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА АКТИВИ

1. Какво представлява инструментът за обособяване на активи?

Инструментът за обособяване на активи се използва за прехвърлянето на активи и задължения към отделно дружество за управление на активи (ДУА). То се създава временно, за да получи активите, правата и задълженията на една или повече институции в режим на реструктуриране или на мостова институция. Те се управляват от ДУА, за да се увеличи максимално стойността им за евентуална продажба или ликвидация по обичайния ред.

Инструментът за обособяване на активи винаги трябва да се прилага заедно с друг инструмент за реструктуриране (продажба на стопанска дейност, мостова институция и/или споделяне на загуби).

2. Кой ще бъде собственикът на дружеството за управление на активи?

ДУА е изцяло или частично притежавано от един или повече публични органи, които може да включват органа за реструктуриране, или от споразуменията за финансиране на реструктурирането.

В съответствие с общите правомощия за реструктуриране на органа за реструктуриране за поемане на правата на акционерите, прехвърлянето може да се извърши без съгласието на акционерите на институцията в режим на реструктуриране или на която и да било една трета страна и без да се спазват процедурните изисквания по дружественото или осигурителното право.

ДУА трябва да работи под контрола на органа за реструктуриране и при спазване на следните разпоредби: i) органът за реструктуриране одобрява съдържанието на учредителните документи на ДУА; ii) органът за реструктуриране назначава или одобрява ръководния орган на ДУА; iii) органът за реструктуриране одобрява възнагражденията на

членовете на ръководния орган и определя съответните им отговорности; и iv) органът за реструктуриране одобрява стратегията и рисковия профил на ДУА.

3. Какъв тип активи ще бъдат прехвърлени към дружеството за управление на активи?

В член 42, параграф 5 от ДВПБ е предвидено, че органът за реструктуриране може да използва способността на инструмента за обособяване на активи да прехвърля активи, права и задължения само в един от следните три сценария:

1. пазарът на тези активи е такъв, че тяхната ликвидация при обичайно производство по несъстоятелност би имала неблагоприятен ефект върху един или повече финансови пазари;
2. прехвърлянето е необходимо, за да се гарантира правилното функциониране на институцията в режим на реструктуриране или мостовата институция;
3. прехвърлянето е необходимо, за да се увеличат максимално постъпленията от реализацията на активите.

4. Как ще бъде финансирано дружеството за управление на активи?

Структурата на финансиране на ДУА ще зависи от стойността и характеристиките на прехвърлените активи. Ако е комбинирано с инструмент за споделяне на загуби, сумата, която е обект на споделяне на загуби, трябва да отчита консервативната оценка на капиталовите нужди на ДУА. Всяко възнаграждение, платено от ДУА по отношение на активите, правата или задълженията, прехвърлени директно от институцията в режим на реструктуриране, може да бъде изплатено под формата на дълг, емитиран от ДУА.

